

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 5706/04
30.06.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: mr Jadranke Injac, predsednika veća, Borivoja Bunjevačkog i Zoje Popović, članova veća, sa savetnikom Ljiljanom Petrović, kao zapisničarem, odlučujući po tužbi tužioca Preduzeća "AA", protiv osporenog rešenja tuženog Ministarstva finansija Republike Srbije, Poreska uprava - Regionalni centar Beograd IV-02 br. 414-55/04 od 12.8.2004. godine, u predmetu porez na dobit preduzeća, nakon održane nejavne sednice veća na dan 30.6.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije, Poreska uprava - Regionalni centar Beograd IV-02 br. 414-55/04 od 12.8.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rešenje odbijena je, kao neosnovana, žalba tužioca izjavljena protiv rešenja Poreske uprave - Filijala Rakovica br. 413-19/1529 od 02.7.2004. godine, a kojim rešenjem je utvrđen tužiocu porez na dobit preduzeća za period od 01.1.2003. do 31.12.2003. godine, i to na poresku osnovicu od 870.842,00 dinara primenom poreske stope od 14% u ukupnom iznosu ovog poreza od 121.917,88 dinara.

U tužbi kojom je pokrenuo upravni spor tužilac ističe da drugostepeni organ nije pravilno utvrdio činjenično stanje, pa samim tim nije pravilno primenio ni materijalni zakon. Navodi da naše pozitivno pravo ne poznaje pravni institut "pozajmica", niti Zakon o obligacionim odnosima. Pomenuta pozajmica ustvari predstavlja pravni institut zajma. Ukazuje da je u konkretnom slučaju u vezi uplate novčanih sredstava od strane uplatioca - BB na tekući račun Preduzeća "AA", zaključen i pravno valjan Ugovor o zajmu u kojem je zajmodavac izvršio svoju ugovorenu obavezu, dok je, obaveza zajmoprimca - Preduzeća "AA" da uplaćene novčane iznose vrati zajmodavcu - uplatiocu u ugovorenom roku, a ako ne u tom roku onda u roku predviđenom čl. 562. st. 2. Zakona o obligacionim odnosima. Na osnovu iznetog, smatra da je poreski obveznik pravilno ovaj zajam iskazao na kontu 4291 - ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 1.527.842,00 dinara, a ne na kontima grupe 660 - ostali poslovni prihodi, kako to prethodno nalaze upravni organi, jer se pozajmljena novčana sredstava i to na osnovu pravno valjanog Ugovora o zajmu, a koja su uplaćena na tekući račun tužilačkog Preduzeća "AA", ne mogu oporezivati kao prihod tog preduzeća shodno čl. 66. st. 2. Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", br. 25/01, 80/02). Sa iznetih razloga, predlaže da Vrhovni sud Srbije uvaži tužbu i poništi osporeno rešenje tuženog.

U odgovoru na tužbu, tuženi organ je u svemu ostao pri razlozima iz obrazloženja osporenog rešenja i predložio da sud tužbu, kao neosnovanu, odbije.

Po razmatranju svih spisa predmeta, ocene navoda tužbe i odgovora na tužbu, Vrhovni sud Srbije je našao:

Tužba je osnovana.

Iz spisa predmeta i obrazloženja osporenog rešenja proizilazi da je u toku kancelarijske kontrole prvostepeni organ konstatovao da je tužilac prihod po osnovu pozajmice fizičkih lica iskazao na kontu 4291 - ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 1.527.842,00 dinara, a da isti iznos nije proknjižio na kontima grupe 660 - ostali poslovni prihodi, pa prema tome ni u bilansu uspeha nisu iskazani finansijski prihodi u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za preduzeća i zadruge. Kako prvostepeni organ na osnovu podataka iz Bilansa uspeha i Poreskog bilansa nije mogao da donese poresko rešenje, te je isto doneo primenom čl. 58. st. 1. tač. 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, kojim je predviđeno da ako u postupku poreske kontrole ne može da se donese poresko rešenje o utvrđivanju poreza na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija, odnosno iz poreske prijave, može se izvršiti procena poreske osnovice primenom st. 1. tač. 1. pomenutog člana 58. Zakona, odnosno na osnovu raspoložive dokumentacije, ako ona postoji a nije proknjižena. Stoga je prvostepeni organ ožalbenim rešenjem spornu poresku osnovicu utvrdio tužiocu procenom i to tako što je iznos pozajmice primljene od fizičkih lica od 1.527.842,00 dinara a neproknjižene na kontima grupe 660 - ostali poslovni prihodi, uvećao za iznos od 247.000,00 dinara, odnosno za iznos prihoda od prodate robe iskazane u bilansu uspeha, što čini ukupan iznos od 1.774.842,00 dinara. Ovaj iznos prihoda je umanjio za iskazane rashode u BU od 904.000,00 dinara i utvrdio tužiocu poresku osnovicu poreza na dobit preduzeća u iznosu od 870.842,00 dinara.

Nalazeći da je prvostepeni organ donoseći ožalbeno rešenje postupio u svemu u skladu sa navedenim zakonskim odredbama, a da navodima žalbe nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost tog rešenja, tuženi organ je osporenim rešenjem žalbu tužioca protiv istog odbio kao neosnovanu na osnovu čl. 151. st. 1. Zakona o

oporeklima rešenjem žalbu tužila protiv istog suda kao neosnovana, na osnovu čl. 191. st. 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Međutim, po nalaženju Vrhovnog suda Srbije, ovaj spor se za sada ne može sa sigurnošću raspraviti zbog toga što su u upravnom postupku povređena pravila postupka od uticaja na rešenje stvari.

Naime, odredbom člana 6. Zakona o porezu na dobit preduzeća propisano je da je osnovica poreza na dobit preduzeća oporeziva dobit. Oporeziva dobit utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobiti obveznika iskazane u bilansu uspeha koji je sačinjen u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima kojima se uređuje računovodstvo, na način utvrđen ovim zakona. Odredbom člana 7. istog Zakona određeno je da se za utvrđivanje oporezive dobiti priznaju rashodi u iznosima utvrđenim bilanskom uspeha, u skladu sa MPC i propisima kojima se uređuje računovodstvo, osim rashoda za koje je ovim zakonom propisan drugi način utvrđivanja. Prema prethodno pomenutim razlozima tuženog, isti navodi da je tužilac i pomenuti prihod po osnovu navedenih pozajmica od fizičkih lica propustio ne samo proknjižiti na kontima grupe 660 - ostali poslovni prihodi, već takođe i iskazati u Bilansu uspeha kao finansijske prihode (u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za preduzeća i zadruge). Međutim, protivno čl. 199. st. 2. ZUP-a ni tuženi niti prvostepeni poreski organ pri tom, iako dužni, nisu naveli i konkretne pravne odredbe iz ovih propisa, i to pre svega iz Zakona o računovodstvu, a zatim i iz pomenutog Pravilnika, a iz kojih bi nesumnjivo proizlazilo rešenje u vezi sporne visine poreske osnovice kakvo je dato u dispozitivu ožalbenog prvostepenog rešenja. Odnosno, nisu naveli i konkretne odredbe prema kojima je tužilac ove "pozajmice" bio dužan knjižiti na tom kontu kao i iskazati ih za tu godinu u svom Bilansu uspeha i Poreskom bilansu kao svoj oporezivi prihod (koji inače ulazi u spornu poresku osnovicu, na koju se primenom propisane poreske stope vrši utvrđivanje predmetnog poreza).

Kako je tužilac u navodima svoje žalbe protiv prvostepenog rešenja isticao, pored ostalog, da ni čl. 59. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji niti Zakon o računovodstvu, nigde ne pominju iskazivanje pozajmice kao prihoda, pa time niti kao vanrednog prihoda, te kako tuženi iako dužan ove ožalbene navode ne samo da u obrazloženju osporenog rešenja nije konstatovao već ih nije (sem paušalno) ni konkretnije cenio, to Vrhovni sud Srbije nalazi da je tuženi time povredio pravila postupka iz čl. 235. st. 2. ZUP-a.

Stoga je u ponovnom postupku potrebno otkloniti sve ove i prethodne pomenute učinjene povrede pravila upravnog postupka, te uz pravilnu (i potpunu) primenu i materijalnog prava doneti novo na zakonu zasnovano rešenje.

Sa napred iznetih razloga, Vrhovni sud Srbije je odlučio kao u dispozitivu ove presude na osnovu čl. 41. st. 2. u vezi čl. 38. st. 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ", br. 46/96), s tim što su u ponovnom postupku navedene primedbe suda u pogledu postupka iznete u ovoj presudi obavezne za tuženi organ u skladu sa čl. 61. navedenog Zakona.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

dana 30.6.2006. godine, U. 5706/04

Zapisničar, Predsednik veća - sudija

Ljiljana Petrović, s.r. mr Jadranka Injac, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

IJ